

A jelölt- és listaállítás általános szabályai

Polgármester és egyéni listás jelölt

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán jelölt minden nagykorú magyar állampolgár, valamint az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező nagykorú állampolgára lehet, aki a központi névjegyzékben szerepel.

Míg az aktív választójognak, vagyis a szavazás jogának feltétele a magyarországi helyben lakás, addig a passzív választójognak, a választhatóságnak nem. Így az a nagykorú magyar állampolgár, aki magyarországi lakóhellyel nem rendelkezik, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán szavazati joggal nem, de passzív választójoggal rendelkezik, vagyis választható, feltéve, hogy kérelme alapján a központi névjegyzékben szerepel.

Fontos szabály az is, hogy a választhatóság joga nem kötődik ahhoz a településhez, amelyben a jelölt lakcíme található, vagyis a választópolgár bármely településen, választókerületben választható.

A választhatóság jogának korlátai:

Nem választható, vagyis nem lehet jelölt

- akit bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárt,
- aki jogerős ítélet alapján szabadságvesztés büntetését tölti,
- aki büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti,
- aki a közügyek gyakorlásától eltiltó jogerős ítélet hatálya alatt áll,
- az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező állampolgára, ha az állampolgársága szerinti állam jogszabálya, bírósági vagy hatósági döntése alapján hazájában kizárták e jog gyakorlásából.

A polgármester jelölt

A polgármester-választáson a település egy választókerületnek számít.

A polgármester-választáson a jelölt:

- párt jelöltje,
- egyesület jelöltje, vagy
- független jelölt lehet.

Egy személy csak egy településen fogadhat el jelölést.

Az első két esetben (párt és egyesület jelöltje) szükséges, hogy a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában a választás kitzuzésekor jogerösen szereplő pártot/egyesületet valamelyik területi választási bizottság vagy a Nemzeti Választási Bizottság jelölő szervezetként nyilvántartásba vegye. Két vagy több jelölő szervezet közös jelöltet is állíthat.

Polgármesterjelölt az lehet, akit

- a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak legalább 3%-a,
- a 10 000 lakost meghaladó, de 100 000 vagy annál kevesebb lakosú település esetén legalább 300 választópolgár,
- a 100 000-nél több lakosú település esetén legalább 500 választópolgár jelöltnék ajánlott.

A jelöléshez szükséges ajánlások számát a helyi választási iroda vezetője állapítja meg 2024. április 4. napján.

Egyéni listás jelölt

A 10 000 vagy ennél kevesebb lakosú településen a képviselők választása ún. egyéni listás választási rendszerben történik. Ebben a választástípusban a település egésze alkot egy választókerületet. A képviselők száma a lakosság szám arányában változik.

Jelölés

Egyéni listás képviselőjelölt az lehet, akit a település választópolgárainak legalább 1%-a jelöltnék ajánlott. A jelöléshez szükséges ajánlások számát a helyi választási iroda vezetője állapítja meg 2024. április 4-én.

Ajánlás

Jelöltet ajánlani csak az illetékességgel rendelkező (az indulás helye szerinti) helyi választási iroda által kiadott, sorszámmal ellátott ajánlóíven lehet. A választási irodák elérhetőségei [itt](#) találhatóak.

Az ajánlóívek igénylése

Ajánlóívet a választás kitűzését követően a **független jelöltként indulni kívánó választópolgár**, illetve a területi választási bizottság/Nemzeti Választási Bizottság által **jogerősen nyilvántartásba vett** jelölő szervezet – a képviseletére jogosult személy útján – **igényelhet**. Az igény bejelentésére a jogszabályban meghatározott A/4 jelű **formanyomtatvány** szolgál, amelyet az indulás helye szerinti választási irodában bárki, meghatalmazás nélkül leadhat.

Fontos, hogy ajánlóívet csak olyan **választópolgár** számára lehet igényelni, aki az **igény benyújtásakor választójoggal rendelkezik**.

A nyomtatványon a polgármesterjelöltnek nyilatkoznia kell arról, hogy tisztségét főállásban vagy társadalmi megbízatásban kívánja ellátni. A jogszabályban meghatározott, a nyomtatványhoz lehet csatolni a jelölt arcfényképét, ha hozzájárul annak a választások hivatalos honlapján történő közzétételéhez. A nemzetiségi jelölt e

nyomtatványon kérheti nevének nemzetiségi nyelven való feltüntetését is a szavazólapon és a választások hivatalos oldalán.

Névviselés

Ha a jelölt több utónévvvel rendelkezik, az ajánlóívek igénylésekor a jogszabályban meghatározott **formanyomtatványon** kérheti, hogy az **ajánlóívek, a szavazólap, valamint a választások hivatalos honlapja** csak az **egyik utónevét tartalmazza**. A jelölt kérheti továbbá, hogy az ajánlóívek, a szavazólap és a választások hivatalos honlapja **ne tartalmazza** a nevének részét képező „**dr.**” megjelölést. **Az ajánlóívek első alkalommal való kiadását követően a névviselésre vonatkozó jognyilatkozat már nem módosítható.**

Az ajánlóívek átvétele

A választási iroda legkorábban **2024. április 20-án 8.00 és 16.00 óra között** adja át az igényelt mennyiségű ajánlóívet az igénylőnek. Ezt követően az ajánlóívek igénylésére és átvételére munkanapokon hivatali időben van lehetőség.

Az ajánlóívek átvételére

- a jelöltként indulni szándékozó választópolgár;
- az ajánlóív igénylésére szolgáló, a jogszabályban meghatározott formanyomtatványon az ívek átvételére megjelölt személy;
- a jogerősen nyilvántartásba vett jelölő szervezet alábbi képviselője:
 - a) a törvényes képviselő(k), vagyis az, aki a civil szervezetek bírósági nyilvántartása szerint a szervezet képviselője;
 - b) a jelölő szervezet bejelentésére szolgáló formanyomtatványon a szervezet képviseletére meghatalmazott személy,
 - c) az a) és b) pont szerinti személyek által meghatalmazott, az adott településre kiterjedő illetékességgel eljárni jogosult személy,
 - d) az a-c) pont szerinti személy által meghatalmazott, teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt meghatalmazással rendelkező személy jogosult.

Az ajánlóív átadásáról a választási iroda átvételi elismervényt állít ki. **Az ajánlóívekről másolatot készíteni – még kitöltetlenül is – szigorúan tilos!**

Az átvett ajánlóívek mellé a jelölt bejelentésének határidejéig, azaz 2024. május 6-án 16.00 óráig pótlólag újabbak igényelhetők, újabb A/4 jelű formanyomtatvány benyújtásával.

Amennyiben az **ajánlóívek első alkalommal való kiadását követően megváltozik** a jelöltként indulni szándékozó választópolgár vagy a jelölő szervezet **neve**, az a pótlólag igényelt ajánlóíveken már **nem kerül átvezetésre**. A jelöltként indulni szándékozó választópolgár és a jelölő szervezet is, **valamennyi ajánlóíven és a szavazólapon az első alkalommal kiadott ajánlóíven szereplő névvel fog szerepelni, akkor is, ha a**

jelölt viselt neve a választás napjáig házasságkötés miatt vagy egyéb okból megváltozik.

Az ajánlások gyűjtése

A választópolgár az ajánlását az ajánlóíven adja le, amelyet nevének, személyi azonosítójának, magyarországi lakcímének feltüntetése mellett saját kezű aláírásával kell ellátnia. A választópolgár jelenlétében az adatait más is ráírhatja az ajánlóívre, azonban saját kezű aláírása ebben az esetben is elengedhetetlen feltétel.

A választópolgár több jelöltet is ajánlhat, azonban egy jelöltet csak egy ajánlással támogathat.

Ajánlást az állampolgárok zaklatása nélkül bárhol lehet gyűjteni, az alábbi kivételekkel:

- az ajánlást gyűjtő és az ajánló munkahelyén munkaidejében vagy munkaviszonyból, illetve munkavégzésre irányuló más jogviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettsége teljesítése közben,
- a Magyar Honvédségnél és a központi államigazgatási szerveknél szolgálati viszonyban levő személytől a szolgálati helyén vagy szolgálati feladatának teljesítése közben,
- tömegközlekedési eszközön,
- állami, helyi és nemzetiségi önkormányzati szervek hivatali helyiségében,
- felsőoktatási és köznevelési intézményben,
- egészségügyi szolgáltató helyiségében, valamint
- a tulajdonos előzetes, írásbeli hozzájárulásának hiányában közforgalom számára nyitva álló magánterületen.

Az ajánlási szabályok megsértésével gyűjtött ajánlás érvénytelen!

Az ajánlásért az ajánlást adó választópolgárnak előnyt adni vagy ígérni tilos!

Az ajánlóíven fel kell tüntetni az ajánlást gyűjtő személy nevét, személyi azonosítóját vagy személyazonosító igazolványának/útlevélinek/vezetői engedélyének számát – és aláírását is. Fontos, hogy a független jelöltként indulni szándékozó választópolgárok és a jelölő szervezetek kiemelt figyelmet fordítsanak arra, hogy az ajánlóíven az ajánlást gyűjtő pontosan adja meg az adatait. Abban az esetben ugyanis, ha a gyűjtő az adatait hiányosan vagy hibásan rögzíti (pl. elírja a személyi azonosítóját, a viselt neve és a születési neve eltér, és ez utóbbit adja meg), az az ajánlóíven szereplő összes ajánlás érvénytelenségét okozza.

Felhívjuk továbbá valamennyi jelölt és jelölő szervezet figyelmét, hogy a **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság**

(NAIH) honlapján (www.naih.hu) **ajánlást tesz közzé a választásokkal kapcsolatos adatkezelésről**, amelynek figyelembevétele minden érintett számára indokolt. A NAIH ajánlásai az alábbi linken tekinthetők meg: <https://www.naih.hu/ajanlasok>

A jelölt bejelentése

A jelöltet legkésőbb **2024. május 6-án 16.00 óráig kell bejelenteni** az ajánlóívek átadásával a nyilvántartásba vételre illetékes helyi választási bizottságnál. **Az ajánlások szakaszos leadására nincs lehetőség!** A bejelentés alkalmával legalább annyi ajánlást kell leadni, amely eléri a jelöltállításához szükséges érvényes ajánlások számát.

A jelölt bejelentésére külön jelöltbejelentő nyomtatvány nincs.

Az ajánlóívek leadása

Az összes ajánlóívet vissza kell szolgáltatni a jelölt bejelentésére nyitva álló határidőig (2024. május 6-án 16.00 óráig) a választási irodának. Azt az ajánlóívet, amely **nem tartalmaz ajánlást**, legkésőbb **2024. május 7-én 16.00 óráig** kell visszaadni. Ajánlást nem tartalmazó ún. üres ajánlóív az, amely semmilyen adatot nem tartalmaz. Nem tekinthető üres ívnek az az ajánlóív, amelyen a beírt adatot áthúzták, kisatírozták, korrektorral vagy egyéb módon olvashatatlanná tették.

Az ajánlóívek leadásán túl a jelölteknek nyilatkozni kell, hogy a választói akarat befolyásolására vagy ennek megkísérlésére irányuló tevékenység folytatása céljából külföldi támogatást vagy ebből származó vagyonelemet az adott választás vonatkozásában nem használnak fel. E nyilatkozat hiányában a választási bizottság nem veszi nyilvántartásba a jelöltet. A nyilatkozatra kötelezően előírt formanyomtatvány nincs, azonban a www.valasztas.hu oldalon iratminta kerül elhelyezésre.

Az ívek visszaszolgáltatására vonatkozó kötelezettség elmulasztása esetén a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes helyi választási bizottság hivatalból eljárva bírságot köteles kiszabni. A bírság mértéke minden határidőben be nem nyújtott ajánlóív után 1 000 Ft. A választási bizottság által kiszabott bírság a független jelöltként indul szándékozó választópolgár esetében a választópolgárt, jelölő szervezet jelöltje esetében a jelöltet állító jelölő szervezetet, közös jelölt esetén a jelölt állításában részt vevő valamennyi jelölő szervezetet egyetemlegesen terheli.

Az ajánlóíveket bárki, meghatalmazás nélkül átadhatja a helyi választási irodának.

A kötelezettség elmulasztására vonatkozóan kimentésre nincs lehetőség, a bírságot akkor is meg kell fizetni, ha az ajánlóívek a megbírságolt kötelezetten kívül álló oknál fogva elvesztek vagy megsemmisültek.

Az ajánlások ellenőrzése

A leadott ajánlásokat a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság mellett működő választási iroda 3 napon belül ellenőrzi.

Az ajánlások ellenőrzését csak addig kell folytatni, amíg az érvényes ajánlások száma eléri a jelöltséghez szükséges számot.

Az ajánlások ellenőrzését mellőzi a választási iroda, ha a leadott ajánlóíveken szereplő ajánlások száma nem éri el a jelöltséghez szükséges számot.

Ezen túl amennyiben a jelöltként indulni szándékozó választópolgár, illetve a jelölő szervezet kéri, az ellenőrzést végző választási iroda tájékoztatást ad az ellenőrzés eredményéről.

A jelölt nyilvántartásba vétele

Amennyiben a bejelentés a jogszabályi feltételeknek megfelel, a jelöltet a helyi választási bizottság legkésőbb a bejelentéstől számított 4. napon veszi nyilvántartásba.

Ha a választási bizottság a jelölt nyilvántartásba vételét az ajánlások elégtelen száma miatt elutasítja, a független jelölt vagy a jelölő szervezet – a jelölt bejelentésére nyitva álló határidőig, azaz 2024. május 6-án 16.00 óráig – pótlólag újabb ajánlásgyűjtő íveket igényelhet, újabb A/4 jelű nyomtatvány benyújtásával. A pótlólag összegyűjtött és határidőben leadott ajánlásokat hozzá kell számítani a korábban már leadott ajánlásokhoz.

A közös jelölt állítására vonatkozó szabályok

Két vagy több jelölő szervezet közös jelöltet is állíthat.

Az ajánlóívet a közös jelölt állításában részt vevő jelölő szervezeteknek együttesen kell igényelniük a jogszabályban meghatározott nyomtatványon, és a közös jelöltet együttesen kell bejelenteniük.

A jelölt kiesése

A jelölt kiesik, ha

- a magyarországi szavazás megkezdése előtt a központi névjegyzékből törlésre kerül,
- a választhatóság jogát elveszíti,
- a jelöltet állító jelölő szervezetet, illetve a közös jelölt állításában részt vevő valamennyi jelölő szervezetet a szavazás megkezdése előtt törlik a jelölő szervezetek, jelöltek és listák nyilvántartásából,
- a szavazást megelőző második nap 16 óráig a jelölésről - elektronikus azonosítást követően elektronikus úton, a nyilvántartásba vételről döntő választási bizottság mellett működő választási iroda részére személyesen vagy kézbesítési meghatalmazott útján benyújtott nyilatkozattal - írásban lemond.